

DZIENNIK URZĘDOWY

MINISTERSTWA SPRAW WEWNĘTRZNYCH.

Cena numeru pojedynczego 1 mk. Z zaboru austriackiego i z terenów b. okupacji austriackiej można wpłacać za numer „Dziennika Urzędowego M. S. W.” 1 kor. 75 h. „Dziennik Urzędowy” przyjmuje ogłoszenia instytucji społecznych i użyteczności publicznej, od osób zaś prywatnych tylko takie, które wynikają ze stosunku do władz rządowych i powyższych instytucji. Cena za wiersz drobnego pisma jednoszpaltowego 1 mk.

Redakcja i Administracja: Nowy-Świat Nr. 69, telefon 64-13.

TREŚĆ: IV. 749. Okólnik (629) Ministra Spraw Wewnętrznych z d. 22 IX 1919 r. do Przewodniczących Wydziałów Powiatowych na obszarze b. zaboru rosyjskiego w sprawie wyjaśnienia rozporz. Rady Min. z d. 29.VIII 1919 r. w przedmiocie uposażenia pisarzy gminnych i ich pomocników. 750. Okólnik (632) Ministra Spraw Wewnętrznych z d. 16.IX 1919 r. do wszystkich Starostów, Komisarza Rządowego w Warszawie i Okręgowych Komendantów Policji w Łodzi i Lublinie w sprawie meldowania wypadków chorób zaraźliwych zwierzęcych. 751. Okólnik (639) Ministra Spraw Wewnętrznych z d. 25.IX 1919 r. do wszystkich Starostów w sprawie konstataowania szkód, poczynionych przez wojsko. 752. Okólnik (648) Ministra Spraw Wewnętrznych z d. 23.IX 1919 r. do wszystkich Starostów w sprawie utrzymania niższego personelu drogowego przez powiatowe związki komunalne. 753. Okólnik (664) Ministra Spraw Wewnętrznych z d. 3.X 1919 r. do wszystkich Starostów w sprawie bezpłatnego przejazdu popisowych kolejami żelaznymi oraz zwrotu kosztów podróży wójtom i sołtysom. 754. Okólnik (698) Ministra Spraw Wewnętrznych z d. 16.X 1919 r. do wszystkich Przewodniczących Wydziałów Powiatowych w sprawie prowadzenia księgi szczegółowej funduszu komunalnego. 755. Okólnik (699) Ministra Spraw Wewnętrznych z d. 23.X 1919 r. do wszystkich Starostów i Generalnego Delegata Rządu we Lwowie w sprawie służby wojskowej akademików i maturzystów etc. 756. Okólnik (705) Ministra Spraw Wewnętrznych z d. 15.X 1919 r. do wszystkich Starostów w sprawie rachunków kosztów podróży służbowych — sprawozdanie. 757. Okólnik (709) Ministra Spraw Wewnętrznych z d. 23.X 1919 r. do wszystkich Przewodniczących Wydziałów Powiatowych i Prezydentów miast wydziałowych z powiatów w sprawie polecenia nieodkładania otwarcia Kas oszczędności do chwili ustalenia waluty — wskazówki — zmiany § 20 statutu wzorowego. 758. Okólnik (712) Ministra Spraw Wewnętrznych z d. 25.X 1919 r. do Przewodniczących Wydziałów Powiatowych i Prezydentów miast, wydziałowych z powiatów, w sprawie opłat stemplowych od podań, wnoszonych do urzędów komunalnych, i od świadectw, wydawanych przez te urzędy. 759. Okólnik (713) Ministra Spraw Wewnętrznych z d. 27.X 1919 r. do wszystkich Starostów w sprawie zmiany adresów popisowych. 760. Okólnik (719) Ministra Spraw Wewnętrznych z d. 29.X 1919 r. do wszystkich Starostów, Prezydentów i Burmistrzów miast w sprawie bezzwłocznego zawiadamiania władzy skarbowej o każdej zawartej umowie na dostawę. 761. Okólnik (720) Ministra Spraw Wewnętrznych z d. 28.X 1919 r. do Prezydentów miast w sprawie stosowania art. 30 i 31 Dekretu o samorządzie miejskim. 762. Okólnik (722) Ministra Spraw Wewnętrznych z d. 31.X 1919 r. do wszystkich Starostów w sprawie marek pocztowych dla korespondencji urzędowej. 763. Okólnik (733) Ministra Spraw Wewnętrznych z d. 7.XI 1919 r. do wszystkich Starostów w sprawie rozesłania wypisów budżetowych. 764. Okólnik (737) Ministra Spraw Wewnętrznych z d. 11.IX 1919 r. do wszystkich Starostów i Komisarza na m. st. Warszawie w sprawie przestrzegania wykonania przez stowarzyszenia i związki art. 18, 21, 31 i 32 przepisów tymczasowych z d. 17.III 1906 r. 765. Okólnik (742) Ministra Spraw Wewnętrznych z d. 12.XI 1919 r. do Generalnego Delegata Rządu we Lwowie, wszystkich Starostów, Komisarza Rządu na m. Warszawę i Łódź i Naczelnika Policji na m. Lublin w sprawie wypłaty poborów dla urlopowanych studentów. 766. Okólnik (744) Ministra Spraw Wewnętrznych z d. 13.XI 1919 r. do Szefów Sekcji i Naczelników Wydziałów w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych o skutkach uchylenia mocy obowiązującej art. 21 Dekretu Rady Regencyjnej z d. 3.I 1918 r. 767. Okólnik (751) Ministra Spraw Wewnętrznych z d. 17.XI 1919 r. do wszystkich Starostów, Komisarzy Rządu na m. st. Warszawę i m. Łódź i Komendanta Policji Państwowej w Lublinie w sprawie przewodniczenia w powiatowych Komisjach świadczeń wojennych i udziale w nich władz wojskowych. 768. Okólnik (784) Ministra Spraw Wewnętrznych z d. 3.XII 1919 r. do wszystkich Starostów, Komisarzy Rządu w Warszawie i Łodzi oraz Naczelnika Policji w Lublinie w sprawie sporządzania wykazów popisowych, uchylających się od poboru. 769. Okólnik (788) Ministra Spraw Wewnętrznych z d. 9.XII 1919 r. do Przewodniczących Wydziałów Powiatowych w sprawie wyjaśnienia rozporządzenia Min. Spr. Wewn. w przedmiocie zmiany niektórych postanowień statutu kas pożyczkowo-oszczędnościowych dla ludności wiejskiej b. Królestwa Polskiego, zatwierdzonego przez Min. Spr. Wewn. d. 23.XI st. st. 1906 r.

VI. 770. Ruch służbowy w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych w październiku 1919 r.

IV.

749.

Okólnik (629) Ministra Spraw Wewnętrznych do Przewodniczących Wydziałów Powiatowych na obszarze b. zaboru rosyjskiego w sprawie wyjaśnienia rozporz. Rady Ministrów z d. 29.VIII 1919 r. w przedmiocie uposażenia pisarzy gminnych i ich pomocników.

W myśl rozporządzenia Rady Ministrów z d. 29 sierpnia r. b. w przedmiocie uposażenia pisarzy gminnych i ich pomocników na obszarze b. zaboru rosyjskiego Ministerstwo Spraw Wewnętrznych wyjaśnia, co następuje:

1. § 2 rozporządzenia ustala dozwolone najniższe normy pensji rocznej; nie zabrania się jednak, a w razie potrzeby nawet zaleca się wyznaczać wyższe od minimalnych pensje, odpowiadające warunkom życia i urzędowania oraz stopniowi drożyzny w danej gminie. Nic również nie stoi na przeszkodzie, aby do pensji przyznawane były, o ile Wydział uzna to za potrzebne, dodatki drożyzniane.

2. § 4 rozporządzenia ustala minimalne liczby pracowników kancelarii gminnej; z uwagi jednak na wybitne różnice ilości pracy w poszczególnych

gminach i na znaczne obciążenie pisarzy wykonywaniem zleceń władz państwowych w sprawach administracyjnych jest wskazane, aby Wydziały Powiatowe w tych gminach, w których jest nawał pracy, czyniły kroki w celu zatrudnienia w urzędzie gminnym dodatkowego ponad normę § 4 pomocnika pisarza.

Powyższe wyjaśnienia posłużą Panu za podstawę do decydowania i rozstrzygania kwestji i wątpliwości, jakie przy interpretacji wspomnianego na wstępie rozporządzenia wyłonić się mogą.

Warszawa, 22/IX 1919 r. (S. G. 1884/22).

Za Ministra Spraw Wewnętrznych

(—) Józef Bek.

750.

Okólnik (632) Ministra Spraw Wewnętrznych do wszystkich Starostów, Komisarza Rządowego w Warszawie i Okręgowych Komendantów Policji w Łodzi i Lublinie w sprawie meldowania wypadków chorób zaraźliwych zwierzęcych.

Wskutek interwencji Ministerstwa Rolnictwa i Dóbr Państwowych, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych poleca Panu wydać bezzwłocznie Magistratom i Urzędowi gminnym polecenie ścisłego przestrzegania przepisów, zawartych w §§ 1 i 2 Postanowień obowiązujących o środkach weterynaryjno-policyjnych, mających na celu zapobieganie i uśmierzanie chorób zaraźliwych i stadnych wśród miejscowych zwierząt domowych w b. Król. Polskiem z r. 1912.

Właściciele zwierząt, uchylający się od powyższych przepisów, podlegają karze stosownie do obowiązującego kodeksu karnego (§ 178).

Rzeczą Panów będzie zwracać baczną uwagę na ścisłe zastosowanie się Magistratów i Urzędów gminnych do powyższych przepisów.

Warszawa, d. 16/IX 1919 r. (A. O. 9243/1).

Za Ministra Spraw Wewnętrznych

(—) Józef Bek.

POSTANOWIENIA OBOWIAZUJĄCE

o środkach weterynaryjno-policyjnych, mających na celu zapobieganie i uśmierzanie chorób zaraźliwych

i stadnych wśród miejscowych zwierząt domowych w Królestwie Polskiem.

Część I.

Przepisy ogólne.

§ 1. Właściciele zwierząt miejscowych lub ich zastępcy w razie zauważenia u zwierząt pewnych oznak, wskazujących na istnienie choroby zaraźliwej lub stadnej, jak również w razie nagłego upadku lub też oznak podejrzanых, obowiązani są natychmiast i bezwarunkowo nie później jak we 24 godziny po zauważeniu oznak chorobowych zawiadomić o tem w Warszawie komisarza cyrkulu lub cyrkulowego weterynarza, w innych miastach — prezydenta, burmistrza lub weterynarza (miejskiego lub powiatowego), w powiatach — wójta gminy lub weterynarza powiatowego, w dowód czego otrzymują od tychże osób urzędowych stosowne zaświadczenia.

§ 2. Gdy miejscowość jest już zapowietrzoną lub też choroba wybuchła u zwierząt, świeżo wprowadzonych do gospodarstwa, właściciele zwierząt lub ich zastępcy obowiązani są zawiadomić odpowiednie władze o każdym wypadku choroby lub nagłej śmierci zwierząt bez względu na przyczyny te wypadki wywołujące.

751.

Okólnik (639) Ministra Spraw Wewnętrznych do wszystkich Starostów w sprawie konstatowania szkód, poczynionych przez wojsko.

Do wiadomości Ministerstwa Spraw Wewnętrznych doszło, że niektóre władze miejscowe,

w szczególności gminne i miejskie odmawiają z niewytłomaczonych pobudek spisywania aktów

o szkodach, wynikłych z nieprawidłowych rekwizycji, dokonywanych przez żołnierzy W. P., krępując się w tych wypadkach określać sprawców wyrządzonych strat.

Przyjmując pod uwagę z jednej strony to, że dla zapewnienia spokoju i porządku w państwie demokratycznym, każdy osobnik nawet na stanowisku czy to żołnierza, czy urzędnika, powinien być ścigany przez odnośne władze w razie popełnienia czynu karygodnego, a z drugiej — że jednym z ważniejszych obowiązków władz administracyjnych państwowych i samorządowych jest zapewnienie mienia i bezpieczeństwa mieszkańców,

poleca się Panu natychmiast pouczyć podległe organa samorządowe gminne i miejskie, że nie mają one prawa odmawiać ludności cywilnej, poszkodowanej przez kogokolwiek przez niezgodne z prawem i obowiązującymi przepisami postępowanie bezstronne i ściśle obiektywne stwierdzenia stanu rzeczywistego za pomocą spisania odpowiednich protokółów oraz określenia winnych nadużycia, o ile są ku temu dostateczne dane.

Warszawa, d. 25/IX 1919 r. (IW. 1300/1).

Za Ministra Spraw Wewnętrznych

(—) Józef Bek.

752.

Okólnik (648) Ministra Spraw Wewnętrznych do wszystkich Starostów w sprawie utrzymania niższego personelu drogowego przez powiatowe związki komunalne.

Poniżej zamieszczone pismo Ministerstwa Spraw Wewnętrznych podaje się do wiadomości
Warszawa, d. 23/IX 1919 r. (SP. 1212/5).

Za Ministra Spraw Wewnętrznych
(—) Józef Bek.

Do P. Starosty w Warszawie.

Ministerstwo Robót Publicznych zawiadomiło Ministerstwo Spraw Wewnętrznych, że na mocy p. III okólnika z d. 19 lipca r. b. Nr. 481 wykreślił Pan z list płacy pomocniczych pracowników biurowych inżyniera drogowego, jak również niższy personel drogowy. Wobec tego Ministerstwo Spraw Wewnętrznych wyjaśnia, że p. III przytoczonego okólnika stosuje się jedynie do inżyniera i technika drogowego, którzy tworzą personel techniczny biur inżyniera powiatowego i których etaty w myśl artykułu 6 Dekretu z d. 7 lutego r. b. (Dz. Pr. P. P. Nr. 14, poz. 149) obowiązują budżet Ministerstwa Robót Publicznych, a wydatki rzeczowe na sprzęty specjalne, jak rysownice i instrumenty techniczne oraz przy-

bory pisarskie specjalne, jak pióra rondowe, kredki, farby, atramenty kolorowe, ołówki i pióra rysunkowe, kalki i t. p. w myśl § 5 i 6 okólnika z d. 24 lipca r. b. Nr. 489 pokrywane są również przez Ministerstwo Robót Publicznych.

Natomiast utrzymanie pomocniczego personelu biurowego i wydatki rzeczowe, z tem związane, w myśl § 1, 6 i 8 przytoczonego okólnika Nr. 489 pokrywane są z przyznawanych Starostom kredytów.

Wreszcie ustęp III okólnika Nr. 481 oczywiście nie stosuje się zupełnie do niższego personelu drogowego, którego utrzymanie w myśl art. 7 przytoczonego wyżej Dekretu jest obowiązkiem powiatowych związków komunalnych, wobec czego koszt utrzymania go winny być wstawione do budżetu w tytule kosztów utrzymania dróg w wysokości, przedstawionej przez inżyniera powiatowego.

Warszawa, d. 18/IX 1919 r. (S. P. 1212/5).

Za Ministra Spraw Wewnętrznych

(—) Józef Bek.

753.

Okólnik (664) Ministra Spraw Wewnętrznych do wszystkich Starostów w sprawie bezpłatnego przejazdu popisowych kolejami żelaznymi oraz zwrotu kosztów podróży wójtom i sołtysom.

Na skutek pisma Ministerstwa Spraw Wojskowych z d. 20 z. m. Nr. 10022/IV P. oraz Ministerstwa Kolei Żelaznych z d. 8 lipca 1919 r. Nr. 1224/III zawiadamia się Pana, że przewożenie popisowych kolejami żelaznymi odbywa się na podstawie kart powołania na rachunek Ministerstwa Spraw Wojskowych.

Odnosnie do jadących z popisowymi wójtów i konwojujących żołnierzy, to ostatni bezpłatnie przewożeni być nie mogą. Jednak winni być za-

opatrzni przez organa administracyjne lub wojskowe w dokumenty, na podstawie których przejazd może być kredytowany na rachunek odnośnego Ministerstwa.

Zwrot kosztów podróży wójtom i sołtysom winien być uskuteczniiony z funduszków gminnych.

Warszawa, d. 3/X 1919 r. (I. W. 1317/1).

Za Ministra Spraw Wewnętrznych

(—) Józef Bek.

754.

Okólnik (698) Ministra Spraw Wewnętrznych do wszystkich Przewodniczących Wydziałów Powiatowych w sprawie prowadzenia księgi szczegółowej funduszu komunalnego.

Poniżej zamieszczone informacje Ministerstwa Skarbu przesyła się do wiadomości.

Warszawa, dn. 16/X 1919 r. SF. 2012/1).

Za Ministra Spraw Wewnętrznych

(—) K. Sienkiewicz.

Ministerstwo Skarbu oznajmia, że Kasa po-

wiatowa prowadzić winna księgę szczegółową funduszu komunalnego, opartą na budżecie Sejmiku powiatowego, przyczem wpłaty i wypłaty winny odpowiadać pozycjom i paragrafom tegoż budżetu, na co Kasa specjalną winnałożyć uwagę.

Do księgi szczegółowej funduszu komunalnego, prócz dochodów i rozchodów, przewidzia-

nych w budżecie Sejmiku, Kasa powiatowa księguje również wszelkie inne należności i wpływy uboczne, otwierając im właściwe konta.

Kasa powiatowa w myśl Instrukcji Tymczasowej dla Kas powiatowych wpływy i wydatki z funduszków komunalnych księguje w rubryce 19-stej księgi kasowej przychodów oraz księgi rozchodów.

Ministerstwo Sarbu przypomina art. 37 Instrukcji Tymczasowej dla powiatowych Kas skarbowych i zastrzega, że winny prowadzić ścisłą ewidencję funduszu komunalnego w przychodach i rozchodach w taki sposób, aby w chwili otrzy-

mania asygnacji rozchodowej mógł stwierdzić, że może być ona uskuteczniiona bez przekroczenia nie tylko danego kredytu, lecz również salda funduszu komunalnego.

Następnie nadmieniam, że do asygnacji rozchodowych Wydział Powiatowy dowodów usprawiedliwiających wypłaty nie dołącza, a zachowuje takowe u siebie, bowiem do Wydziału tego należy prowadzenie ścisłej kontroli wpłat i wypłat funduszków sejmikowych.

Warszawa, dn. 6/X 1919 r.

Za Szefa Sekcji:

Minkowski w. r.

755.

Okólnik (699) Ministra Spraw Wewnętrznych do wszystkich Starostów i Generalnego Delegata Rządu we Lwowie w sprawie służby wojskowej akademików i maturzystów etc.

Poniżej zamieszczony rozkaz Ministerstwa Spraw Wojskowych podaje się do wiadomości.

Warszawa, d. 25/X 1919 r. (Nr. I. W. 1391/1).

Za Ministra Spraw Wewnętrznych

(—) Józef Bek.

Powiatowe Komendy Uzupełnień Dowództwa Okręgów Generalnych.

W uzupełnieniu rozkazu Ministerstwa Spraw Wojskowych L. 9971/IV. P. zarządza się co następuje:

1. Tegorocznym maturzystom, którzy udowodnią, iż zostali przyjęci do jednego z wyższych zakładów naukowych, względnie co do których wyższy zakład naukowy oświadczy, że będą do niego przyjęci pod warunkiem, iż otrzymają odroczenie służby wojskowej, należy udzielać odroczeń na rok.

2. Maturzystom oraz akademikom, którzy poprzednio służyli w wojsku, lecz później zwolnieni zostali aż do powołania ich rocznika, należy również udzielić odroczenia na rok po przedstawieniu przez nich zaświadczenia, że mogą być, względnie że już są przyjęci do wyższego zakładu naukowego.

3. Maturzystom tegorocznym, którzy wstąpili do wojska i obecnie w niem służą, należy udzielić dwutygodniowego urlopu dla załatwienia potrzebnych formalności w wyższych zakładach naukowych i, o ile w powyższym terminie przedstawia w odpowiedniej P. K. U. zaświadczenie, że mogą być przyjęci do wyższego zakładu naukowego, wówczas należy im udzielić odroczenia na rok.

4. Maturzystom nietegorocznym, zarówno żołnierzom, jak i oficerom, którzy wstąpili do wojska i obecnie w niem służą, należy udzielić

dwutygodniowego urlopu dla załatwienia potrzebnych formalności w wyższych zakładach naukowych i, o ile po powrocie do oddziału przedstawia zaświadczenia, że mogą być przyjęci do wyższego zakładu naukowego, wówczas należy do nich zastosować urlopy, przewidziane w rozkazie 9971/IV. P.

5. Rozkaz Ministerstwa Spraw Wojskowych L. 9971/IV. P. dotyczy również tych akademików, którzy otrzymali w swoim czasie od Akademickich Komisji Kwalifikacyjnych zaświadczenie, zwalniające ich od obowiązku ochotniczego zaciągu do wojska, a później powołani zostali w drodze przymusowego poboru.

6. Akademicy oraz maturzyści, którzy ze względów rodzinnych lub ze względu na stan zdrowia otrzymali odroczenie służby wojskowej, mogą otrzymać prolongatę tego odroczenia do 20 października 1920 r., o ile udowodnią, że zostali obecnie przyjęci do wyższego zakładu naukowego.

7. Uczniowie szkół średnich państwowych lub przez Państwo uznanych, korzystają z ulg, przewidzianych w art. 64 Ustawy o powszechnym obowiązku służby wojskowej.

We wszystkich wątpliwych wypadkach, jakie mogą się wydarzyć w związku ze stosowaniem rozkazu L. 9971/IV, jak również niniejszego uzupełnienia, należy zwracać się o rozstrzygnięcie do Sekcji Poborowej i Uzupełnień Min. Spraw Wojskowych.

Odroczeń, przewidzianych w §§ 1, 2, 3, 6 i 7, udzielają Powiatowe Komendy Uzupełnień.

Rozkaz ten anuluje sprzeczne z nim rozkazy, poprzednio wydane.

Warszawa, d. 7/X 1919 r.

(—) Rybak,

Pułkownik, Szef Departamentu I.

756.

Okólnik (705) Ministra Spraw Wewnętrznych do wszystkich Starostów w sprawie rachunków kosztów podróży służbowych — sprawozdanie.

Na podstawie art. 3 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 28 sierpnia 1919 r. (Monitor

Polski Nr. 196) zarządzam, jak następuje:

1. Znosi się postanowienia, zawarte w § 10-ym

tutejszego okólnika z dnia 24 lipca 1919 r. Nr. A.B. 4121/1, ogłoszonego w Dzienniku Urzędowym Ministerstwa Spraw Wewnętrznych Nr. 42, poz. 580.

2. Postanowienia § 10-ego cytowanego okólnika otrzymują treść następującą:

§ 10.

Koszta podróży i djet.

Starosta (dawniej: Powiatowy Komisarz Rządowy) sprawdza rachunki kosztów podróży służbowych urzędników Starostwa wedle norm, zawartych w załączniku okólnika Ministerstwa Spraw Wewnętrznych Nr. 607 z dnia 10 września 1919 r. Nr. A.B. 4538/3— i asygnuje sprawdzone koszty z wyznaczonego sobie kredytu.

Wątpliwości i kwestje sporne, mogące wyniknąć przy sprawdzaniu rachunków lekarza powia-

towego, lekarza weterynarii, architekta powiatowego (technika budowlanego), referenta aprowizacyjnego itp., rozstrzyga Starosta po porozumieniu się z Ministerstwem, do którego etatu rachunkodawca należy. Jeżeli porozumienie nie dojdzie do skutku, rozstrzyga ostatecznie Ministerstwo Spraw Wewnętrznych po porozumieniu się z odnośnym Ministerstwem i Ministerstwem Skarbu.

3. Dotychczasowy tekst § 10-ego cytowanego okólnika należy w urzędowych egzemplarzach Dziennika Urzędowego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych przekreślić, nowy tekst tegoż paragrafu odpiścić i wkleić na miejsce dawnego.

Warszawa, dn. 15/X 1919 r. (A.B. 5127/3)

Za Ministra Spraw Wewnętrznych

(—) Józef Bek

757.

Okólnik (709) Ministra Spraw Wewnętrznych do wszystkich Przewodniczących Wydziałów Powiatowych i Prezydentów miast, wydzielonych z powiatów. w sprawie polecenia nieodkładania otwarcia Kas oszczędności do chwili ustalenia waluty — wskazówki — zmiany § 20 statutu wzorowego.

W wielu wypadkach przedkładano Ministerstwu Spraw Wewnętrznych do zatwierdzenia uchwały Sejmików o zakładaniu komunalnych kas oszczędności opatrzone są zgodnie z okólnikiem Nr. 347 z dnia 7/VI r. b. Nr. 57959/XVIII—824/I zastrzeżeniem, że uruchomienie kasy odkłada się do czasu wprowadzenia waluty polskiej.

Ponieważ rozwiązanie tej sprawy w najbliższej przyszłości spodziewać się nie można, zastrzeżenie powyższe pozbawia związki komunalne możliwości korzystania z tak użytecznych dla nich i dla ludności zakładów, jakimi są kasy oszczędności.

Z tego powodu Ministerstwo Spraw Wewnętrznych zaleca Panom Przewodniczącym Wydziałów Powiatowych i Prezydentom miast, wydzielonych z powiatów, nie opatrywać przedkładanych przedstawicielstwu komunalnemu wniosków o zakładanie kas oszczędności powyższem zastrzeżeniem, celem uniknięcia zwłoki w ich uruchomieniu.

Ponadto PP. Przewodniczący Wydziałów Powiatowych i Prezydenci miast zechcą kierować się również następującymi wskazówkami.

Przy redagowaniu punktu uchwały omawiającego gwarancje (§ 2 statutu wzorowego) pożądane jest stwierdzenie przyjęcia przez związek komunalny odpowiedzialności za całość i bezpieczeństwo funduszków kasy nie tylko „całym swoim majątkiem, lecz również i wszystkimi dochodami“ z jednoczesnem uzupełnieniem temi wyrazami § 2-ego statutu. Ma to na celu zapewnienie kasie gwarancji związku komunalnego i wówczas gdy fundusze jej przewyższą wartość majątku związku, co może nastąpić już w pierwszych latach istnienia kasy tembardziej, że majątek ten w większości wypadków nie jest zbyt wielki.

Odpis uchwały Sejmiku względnie Rady Miejskiej winien być sporządzony tak, by widocznem było, że uchwała zapadła kwalifikowaną większością głosów zgodnie z przepisami art. 28 i 29 Dekretu z dnia 24 lutego 1919 r. o Tymczasowej Ordynacji Powiatowej, względnie art. 33 i 34

Dekretu z tejże daty o Samorządzie Miejskim (Dz. Praw Nr. 13, poz. 141 i 143).

Z powodu wejścia w życie ustawy z dnia 26 lipca 1919 r. o utraconych tytułach (Dziennik Ustaw Nr. 67, poz. 406) zmienia się brzmienie § 20-ego statutu wzorowego w sposób następujący:

- A. „W razie zgubienia książeczki oszczędnościowej, opatrzonej zastrzeżeniem, wspomnianem w ustępie B § 17-ego, wkładca winien zawiadomić kasę, która ogłasza o tem na koszt jego w pismach miejscowych (§ 40), a po upływie 15-stu dni od daty ogłoszenia książeczkę zgubioną unieważnia i wydaje nową.
- B. W razie zgubienia lub zniszczenia książeczki oszczędnościowej, nie opatrzonej zastrzeżeniem, wspomnianem w ustępie B. § 17-ego, wkładca winien zawiadomić kasę oraz zgodnie z przepisami ustawy z dnia 26 lipca 1919 r. o utraconych tytułach (Dz. Ustaw Nr. 67, poz. 406) wnieść podanie do właściwego sądu okręgowego z żądaniem wzbronienia wypłaty wkładu okazicielowi zgubionej książeczki. Wydanie nowej książeczki lub wypłata wkładu może nastąpić w myśl tejże ustawy po otrzymaniu od sądu decyzji, unieważniającej zgubioną książeczkę.
- C. W razie częściowego nieistotnego zniszczenia książeczki od uznania zarządu kasy zależy skierować wkładcę na drogę sądową podług przepisów powołanej wyżej ustawy lub też wydać mu nową książeczkę”.

Wreszcie wobec nieustalenia waluty wymienione w statucie wzorowym jednostki monetarne „złoty“ i „grosz“ winny być zmienione na odpowiednie jednostki waluty kurs w kraju mającej.

Warszawa, dn. 23/X 1919 r. (S.K. 225/1)

Za Ministra Spraw Wewnętrznych

(—) Józef Bek.

758.

Okólnik (712) Ministra Spraw Wewnętrznych do Przewodniczących Wydziałów Powiatowych i Prezydentów miast, wydzielonych z powiatów, w sprawie opłat stemplowych od podań, wnoszonych do urzędów komunalnych, i od świadectw, wydawanych przez te urzędy.

Magistraty niektórych miast zwracają się do Ministerstwa Spraw Wewnętrznych z zapytaniem, czy na mocy przepisów obowiązujących podania, wnoszone do urzędów komunalnych, podlegają skarbowej opłacie stemplowej. W szczególności chodzi o rozstrzygnięcie kwestji, czy Magistraty i urzędy gminne, spełniając funkcje t. zw. poruczonego zakresu działania, mają pobierać skarbową opłatę stemplową od otrzymywanych podań i wydawanych świadectw w sprawach administracyjnych i policyjnych.

W celu uregulowania powyższej kwestji Ministerstwo Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Ministerstwem Skarbu wyjaśnia co następuje:

Dekret w przedmiocie opłat od podań oraz od świadectw urzędowych z dnia 7 lutego 1919 r. (Dziennik Praw Nr. 14, poz. 145) dotyczy wyłącznie opłat od podań i świadectw, otrzymywanych, względnie wydawanych przez urzędy państwowe, z wyjątkiem sądów i urzędów wymiaru sprawiedliwości, nie stosuje się zaś do podań i świadectw, otrzymywanych, względnie wydawanych przez organy związków samorządnych, bez względu na to, w jakim charakterze organy te występują.

Sprawę skarbowych opłat stemplowych od podań, wnoszonych do urzędów komunalnych, i świadectw, wydawanych przez te urzędy, normują dawniejsze przepisy, odmienne w każdej z byłych okupacji.

Na terenie bylej okupacji niemieckiej opłaty stemplowe na rzecz skarbu od takich podań i świadectw nie mogą być pobierane, ponieważ, nie wymienia ich taryfa stemplowa, dołączona do rozporządzenia z dnia 19 lipca 1916 r., dotyczącego poboru podatku stemplowego w obrębie b. Jenerał Gubernatorstwa Warszawskiego (Dz. Rozp. J. G. W. Nr. 14, poz. 127). Na terenie b. okupacji austrijacko-węgierskiej podania takie i świadectwa podlegają opłatom, unormowanych w rosyjskiej ustawie stemplowej z r. 1900 (art. 14, p. 4).

Zupełnie odrębnie traktować należy sprawę administracyjnych opłat komunalnych. Gminy miejskie, tudzież powiatowe związki komunalne mają prawo pobierać na rzecz swoją opłaty za czynności urzędowe swoich organów w wysokości ustalonej przez reprezentacje miejskie, względnie powiatowe i zatwierdzonej przez władzę nadzorczą, zgodnie z art. 1-ym i 3-im Dekretu w przedmiocie skarbowości gmin miejskich, oraz art. 5 i 9 Dekretu w przedmiocie skarbowości powiatowych związków komunalnych (Dz. Praw Nr. 14, poz. 150 i 151). Najlepiej podobne statuty lokalne wzorować na przepisach Dekretu z d. 17/II. 1919 r. w przedmiocie opłat od podań oraz od świadectw urzędowych, odpowiednio je upraszczając.

Warszawa, dn. 25/X 1919 r. (S. F. 2128/4).

Za Ministra Spraw Wewnętrznych
(—) Józef Bek.

759.

Okólnik (713) Ministra Spraw Wewnętrznych do wszystkich Starostów w sprawie zmiany adresów popisowych.

Na skutek pisma Ministerstwa Spraw Wojskowych Nr. 10802/IV. P. poleca się Panu, aby przy zmianie przez popisowych roczników 1900 i 1901 r. stałego lub czasowego miejsca zamieszkania, zawiadamiał Pan o nowym adresie popisowego tę Powiatową Komendę Uzupełnień,

w obrębie której popisowy stawał do przeglądu.

Warszawa, d. 27/X 1919 r. (IW. 1248/2).

Za Ministra Spraw Wewnętrznych
(—) Józef Bek.

760.

Okólnik (719) Ministra Spraw Wewnętrznych do wszystkich Starostów, Prezydentów i Burmistrzów miast w sprawie bezzwłocznego zawiadamiania władzy skarbowej o każdej zawartej umowie na dostawę.

Okólnikiem z dnia 12 marca 1919 r. za Nr. 37007/XI—1068 poleciłem zawiadomić miejscowe władze skarbowe o każdej dostawie, antrepryzie, zawartej od dnia 1 listopada 1918 r. do chwili otrzymania wspomnianego okólnika, oraz w przyszłości zawiadamiać je o każdej zawieranej umowie za pomocą wyciągu według załączonego przy okólniku formularza.

Niektóre władze skarbowe otrzymały wiadomości o zawartych umowach dostawy drogą pry-

watną, nie mając o nich urzędowego zawiadomienia.

Wobec powyższego polecam:

a) ściśle stosować się do przepisów okólnika z dnia 12 marca r. b. i zawiadamiać bezzwłocznie o każdej zawartej umowie na dostawę właściwą władzę skarbową.

b) zawiadomić, o ile to dotąd wykonaniem nie zostało, odnośną władzę skarbową o zawar-

tych dotychczas umowach dostawy od dnia 1 listopada 1918 r.

c) niezależnie od wykonania powyższych poleceń, donieść w przeciągu dni 14-stu o sposobie wykonania mego okólnika z dnia 12 marca r. b. za Nr. 37007/XI—1068, względnie o przyczynach,

które spowodowały zwłokę w wykonaniu zawartego w nim polecenia.

Warszawa, dn. 29/X 1919 r. (PU. 2952/2)

Minister Spraw Wewnętrznych

(—) S. Wojciechowski.

761.

Okólnik (720) Ministra Spraw Wewnętrznych do Prezydentów miast w sprawie stosowania art. 30 i 31 Dekretu o samorządzie miejskim.

Z przedkładanych Ministerstwu Spraw Wewnętrznych protokołów posiedzeń Rad Miejskich wynika, że posiedzenia Rad coraz częściej nie dochodzą do skutku z braku quorum (obecności na posiedzeniu wymaganej ustawą większości członków Rady Miejskiej).

Ministerstwo poleca Panu zwrócić uwagę Prezesa Rady Miejskiej na przepisy art. 30 i 31 Dekretu o samorządzie miejskim, na których podstawie prezes wyznacza kary na członków Rady Miejskiej w razie ich nieusprawiedliwionej nie-

obecności na posiedzeniu. Do stosowania tego rygoru nie tylko prezes jest uprawniony, lecz wprost przez ustawę do tego zobowiązany, a od uznania jego zależy jedynie określenie wysokości kary w granicach, przewidzianych powołanymi artykułami.

O wykonaniu niniejszego polecenia zechce Pan niezwłocznie zakomunikować Ministerstwu.

Warszawa, d. 28/X 1919 r. (S. M. 2422/1).

Za Ministra Spraw Wewnętrznych

(—) Józef Bek.

762.

Okólnik (722) Ministra Spraw Wewnętrznych do wszystkich Starostów w sprawie marek pocztowych dla korespondencji urzędowej.

Poniższe pismo Ministerstwa Poczty i Telegrafów podaje się do wiadomości i zastosowania.

Warszawa, dn. 31/X 1919 r. (OK. 816/1)

Za Ministra Spraw Wewnętrznych

(—) Józef Bek.

Do wszystkich Władz Centralnych.

Według art. 3-ego rozporządzenia Ministra Poczty i Telegrafów z dnia 5 września 1919 r. w sprawie zniesienia wolności od opłat pocztowych, telegraficznych i telefonicznych, (Dziennik Ustaw Nr. 76, poz. 441) wyda Zarząd Poczty i Telegrafów osobne marki pocztowe dla przesyłek urzędowych.

Z powodu strajku drukarskiego nie może narazie nastąpić wydanie tych marek. Dla uiszczenia opłat za przesyłki urzędowe będą wobec tego używane zwykle marki pocztowe. O wydaniu osobnych marek zawiadomi się osobno wszystkie władze centralne.

Marki pocztowe mogą władze i urzędy nabywać we wszystkich urzędach pocztowych za uiszczeniem należności w gotówce zaraz przy poborze. Kredytów na zakupno marek nie będzie się udzielało.

Co do sposobu poboru zwraca się szczególną uwagę na ustęp 4-ty art. 3-ego cytowanego rozporządzenia, przyczem nadmieniam, że tylko wtedy będzie pobierający urząd pewny, że znajdzie pokrycie swego zapotrzebowania marek, jeśli w oznaczonym terminie zamówi we właściwym urzędzie pocztowym marki, których potrzebuje.

Władze i urzędy, które posiadają swoje konto w pocztowej kasie oszczędności, mogą kwoty za pobrane marki pocztowe przekazywać

przez P. K. O. pod adresem urzędu pocztowego, w którym marki zakupione zostały. W tym wypadku musi odnosny urząd zaopatrywać się w marki pocztowe tylko w tym urzędzie pocztowym, w którym nadaje swoje przesyłki pocztowe.

Jeżeli władza lub urząd chce nabyć marki za wyrównaniem sumy drogą przekazu P. K. O., w takim razie ma wręczyć urzędowi pocztowemu pokwitowanie na otrzymane marki, w którym winno być zaznaczone, że wyrównanie nastąpi w drodze P. K. O.

Celem zapobieżenia nadużyciom wskazaniem jest, ażeby władze powiadamiały urzędy pocztowe o tem, kto posiada upoważnienie do podpisywania tych pokwitowań i jaka pieczęć będzie w użyciu.

Urzędy pocztowe przechowują takie pokwitowania narazie jako gotówkę. Naczelnik urzędu pocztowego prowadzi dokładną ewidencję pokwitowań. Nadchodzące przekazy P. K. O. realizuje urząd pocztowy, zaznacza to na odnośnym pokwitowaniu i zwraca je władzy, która pokwitowanie wystawiła.

W razie, gdyby przekaz P. K. O. nie nadszedł do urzędu pocztowego w przeciągu dni 14-stu od otrzymania pokwitowania, ma urząd pocztowy donieść o tem swej przełożonej dyrekcji poczt i telegrafów, która zwróci się do odnośnej władzy w danym razie za pośrednictwem Ministerstwa Poczty i Telegrafów.

Władzom, które będą zwlekały z wyrównaniem należności w drodze P. K. O., będą urzędy pocztowe wydawały marki tylko za uiszczeniem gotówki zaraz przy poborze.

Warszawa, d. 23/X 1919 r.

Minister

(—) H. Linde.

Okólnik (733) Ministra Spraw Wewnętrznych do wszystkich Starostów w sprawie rozesłania wypisów budżetowych.

Rozsyłając równocześnie wypisy z budżetów za czas od 1-ego lipca 1919 r. do 31 marca 1920 r., oznajmiasię, że wydatkowanie sum, przewidzianych budżetami Starostw, ma się odbywać w sposób następujący:

1. Pensje urzędników.

- a) § 1 p. 1 budżetu określa wysokość płac (bez dodatku sejmowego) i ilość urzędników Starostwa, łącznie z urzędnikami, przydzielanymi przez Ministerstwo Spraw Wewnętrznych do pomocy referentom innych Ministerstw, zgodnie z tutejszym okólnikiem (Dziennik Urzędowy Nr. 42, poz. 580 — §§ 8 i 9).
- b) Wszyscy urzędnicy, objęci § 1-ym punktu 1-ego, winni mieć dekrety nominacyjne, wydane przez Ministerstwo Spraw Wewnętrznych, bez względu na to, do jakiego wydziału (referatu) są przydzieleni.
- c) Innych urzędników (t. j. przez Ministerstwo Spraw Wewnętrznych nie nominowanych, a więc § 1-ym punktu 1-ego nie objętych) przydziela i opłaca właściwe Ministerstwo.
- d) Służbowe podporządkowanie Staroście referentów innych Ministerstw (patrz Dziennik Praw Nr. 72, poz. 426) nie nakłada na Ministerstwo Spraw Wewnętrznych obowiązku opłacania wydatków rzeczowych i osobowych tychże referentów poza granicami, określonymi w tutejszym okólniku (Dziennik Urzędowy Nr. 42, poz. 580).
- e) Dodatki sejmowe wypłaca się w myśl tutejszego okólnika z dnia 31 października 1919 r. Nr. AB. 5420 (723).

2. Urzędnicy nieetatowi i djetariusze.

- a) § 2 p. 1 przewiduje kredyt na pracowników nieetatowych, przyjmowanych do służby za osobną umową przez Starostów.
- b) Jakkolwiek budżet określa ich ilość i wysokość pborów, to jednak PP. Starostowie, w razie potrzeby, mogą zmniejszać lub zwiększać im płacę, a także ich ilość, lecz tak, aby nie przekroczyć sumy, przewidzianej daną pozycją budżetu.
- c) Powyżsi pracownicy narówni z urzędnikami, wymienionymi w § 1-ym poz. 1-ej, obsługują także referentów innych Ministerstw w granicach tutejszego okólnika (Dziennik Urzędowy Nr. 42, poz. 580).

3. Nieetatowi woźni i gońcy.

- a) § 2 p. 2 przewiduje sumę ryczałtową na utrzymanie woźnych, gońców i stróżów (Starostwa łącznie z referentami innych Ministerstw, Staroście służbowo podległych) których ilość, jako też wysokość ich pborów określa Starosta w granicach budżetu.

- b) Podana w budżecie ilość woźnych, gońców i stróżów, a także wysokość pborów mają dla Starostwa *tylko* charakter orientacyjny.

4. Zapomogi i remuneracje.

- a) § 2 p. 3 Kredyt, przewidziany na zapomogi i remuneracje, jest w wyłącznem rozporządzeniu Ministerstwa Spraw Wewnętrznych, które na wnioski Starostów asygnuje funkcjonariuszom powiatowym zapomogi i remuneracje.
- b) Bez uprzedniego zezwolenia tutejszego Ministerstwa mogą być wydatkowane z § 2-ego p. 3 *tylko* sumy na zakupienie herbaty, podawanej urzędnikom powiatowym w czasie zajęć biurowych (patrz tutejszy okólnik z dnia 2 października 1919 r. Nr. AB. 4133/3 (662)).

5. Komorne.

Z § 3 p. 1 ma być wypłacane komorne za lokal Starostwa i referatów innych Ministerstw Staroście służbowo podległych a to w myśl tutej. okólnika (Dz. Urz. Nr. 42, poz. 580 § 2-a § 3 i § 4).

Przy zawieraniu umów najmu lokali przestrzegać należy przepisów, zawartych w okólniku z dnia 19 sierpnia 1919 r. Nr. AB. 4469/2 (554).

6. Opał, światło i utrzymanie porządku.

§ 3 p. 2 przewiduje kredyt na opał, światło i utrzymanie porządku w Starostwie i referatach innych Ministerstw (Dz. Urzędowy Nr. 42, poz. 580, § 7).

7. Instalacje i reparacje dla Starostwa.

§ 3 p. 3 przewiduje ryczałtową sumę *marek 120 000.* — dla 83-ch powiatów na instalacje i drobny remont (dorobienie kluczy, reperacje pieców, wstawienie szyb i t p).

Z pozycji tej Ministerstwo Spraw Wewnętrznych będzie asygnować, w miarę potrzeby i możliwości, na wnioski Starostów kredyty poszczególnym powiatom, w myśl tutejszego okólnika z dnia 29 października 1919 r. Nr. AB. 4905/2 (Nr. 714).

8. Wynagrodzenia na mieszkanie, opał i światło dla woźnych.

§ 3 p. 4 przewiduje kredyt po 25 marek miesięcznie na mieszkanie *dla woźnych*, jeżeli woźni nie otrzymują mieszkania w naturze.

9. Zakup i reparaacja mebli.

§ 4 p. 1 przewiduje ryczałtową sumę *marek 160.000.* — dla 83-ch powiatów na zakup i reparaację mebli.

Sumę tę, pozostającą w rozporządzeniu Ministerstwa, asygnuje się, zgodnie z potrzebą, dla poszczególnych powiatów na wnioski Starostów

w myśl tut. okólnika z dnia 20 sierpnia r.
Nr. AB. 4687/1 (553).

10. Maszyny do pisania.

§ 4 p. 2 przewiduje kredyt na zakup lub reparację maszyn do pisania.

11. Materiały piśmienne.

§ 4 p. 3 przewiduje kredyt na materiały piśmienne dla Starostwa w myśl tutejszego okólnika (Dziennik Urzędowy Nr. 42, poz. 580, § 6.)

12. Druki, książki, mapy i pisma.

- a) Z § 4 p. 4 mają być pokrywane koszty druków, książek i t p. dla Starostwa.
- b) Nadmieniam się, że druki Wydziału (referatu) Apropowizacyjnego, jako to: wezwania o dostarczanie kontygentu, pozwolenia na przemiał zboża, kartki żywnościowe i t p. *nie mogą być pokrywane* z kredytów Starostwa. W sprawie tej wydane będzie osobne zarządzenie.

13. Drobne wydatki rzeczowe.

§ 4 p. 5 nie prelimitowano.

14. Telefony, porto, depesze.

§ 4 p. 6 przewiduje kredyty na opłacenie telefonów, porto i depesz Starostwa i referatów innych Ministerstw.

15. Utrzymanie taboru powiatowego.

- a) § 5 p. 1 przewiduje kredyt na utrzymanie taboru powiatowego i na pokrycie wynikających stąd wydatków, jako to: opłacanie woźniców, utrzymanie koni, reperacje bryczek, wynajem stajen i t p.
- b) Całkowite utrzymanie jednej pary koni (z woźnicami, opłatą stajni, reparacją bryczek i t p.) obliczono na *marek 9.000.—* na okres budżetowy, t.j. po 1.000.— mk. miesięcznie.
- c) Przeciętnie przyznano po 2 pary koni na powiat, obecnie zaś przeprowadza się indywidualizację powiatów pod względem potrzebnej ilości koni, po zakończeniu której będą odpowiednio zwiększone lub zmniejszone przewidziane obecnie w budżetach kredyty.
- d) Ewentualne deficyty, powstałe z powodu utrzymywania większej ponad normę ilości koni wczasie od 1-ego lipca 1919 r. aż do chwili faktycznej redukcji taboru, znajdą pokrycie w dodatkowo wyjednać się mających kredytach. W sprawie tej wydane będzie osobne zarządzenie.

- e) Używanie towaru powiatowego ma się

odbywać w myśl tutejszego okólnika (Dziennik Urzędowy Nr. 42, poz. 580, § 12).

16. Djeły i koszta podróży urzędników M. S. W.

- a) § 5 p. 2 przewiduje kredyt na koszta podróży i djeły dla urzędników, pozostających na etacie Ministerstwa Spraw Wewnętrznych, których likwidowanie ma się odbywać, w myśl tutejszych okólników z dnia 10 września 1919 r. Nr. AB. 4538/3(607) i z dnia 29 października 1919 r. Nr. AB. 5127/2 (705).
- b) Nadmieniam się, że wysokość djeł dla urzędników poszczególnych kategorii plac oraz sposób likwidowania kosztów komisyjnych będzie określony niebawem osobnym zarządzeniem. Obecnie obowiązują przepisy, zawarte w dekretach Prezydium Ministrów z dnia 6 lutego 1918 r. Nr. 283/18 i Ministerstwa Skarbu z dnia 17 września 1918 r. Nr. 4695—Ministerstwo Spraw Wewnętrznych z dnia 23 września 1918 r. Nr. 13604/1 (754).
- c) Zaznacza się, PP. Starostowie mają pobierać diety, przysługujące urzędnikom VI-tej kategorii plac, zać referenci, którym zastępstwo Starosty powierzono, — VII-mej kategorii plac.

17. Djeły i koszta podróży urzędników innych Ministerstw.

Z § 5 p. 3 mają być opłacane, w myśl tutejszego okólnika z dn. 29 października 1919 r. Nr. AB. 5127/2 (705), koszta komisyjne urzędników, pozostających na etacie innych Ministerstw.

18. Wydawnictwa.

§ 7 — nie prelimitowano.

19. Inne wydatki.

W § 8 przewidziane są kredyty na wydatki nieprzewidziane powyższymi pozycjami budżetu, jak naprz.: zakup naczyń, potrzebnych do podawania herbaty urzędnikom w czasie zajęć biurowych, w myśl tutejszego okólnika z d. 29 października 1919 r. Nr. AB. 4153/3 (Nr. 662).

20.

Zaznacza się z całym naciskiem, że *przenoszenie kredytów* z jednego paragrafu na drugi, a także w granicach jednego paragrafu z pozycji na pozycję jest *bezwzględnie niedopuszczalne*.

Warszawa, d. 7/XI 1919 r. (AB. 3932).

Za Ministra Spraw Wewnętrznych
(—) Józef Bek.

Okólnik (737) Ministra Spraw Wewnętrznych do wszystkich Starostów i Komisarza na m. st. Warszawę w sprawie przestrzegania wykonania przez stowarzyszenia i związki art. 18, 21, 31 i 32 przepisów tymczasowych z d. 17.III 1906 r.

Przepisy tymczasowe o stowarzyszeniach i związkach z dnia 17 marca 1906 r. wymagają od założycieli powstać mających zrzeszeń poda-

wania do wiadomości władz odnośnych pomiędzy innemi miejsca pobytu stowarzyszenia, terenu jego działalności oraz wykazu imiennego człon-

ków zarządu (art. 18, 21 i 31). Zarząd powinien ponadto natychmiast zawiadomić miejscowy urząd administracyjny lub też naczelnika policji miejscowej o każdej zmianie, zasłanej w składzie osób, zarządzających lub zarządu, o otwarciu, zamknięciu oddziałów i o zamknięciu samego stowarzyszenia (art. 32).

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych, przykładając wagę specjalną, by stowarzyszenia nie uchylały się od tego obowiązku, przypomina Panom o ścisłym przestrzeganiu wykonania przez stowarzyszenia i związki wymagań powyższych.

Chcąc zaś sprawdzić, o ile są spełniane przepisy prawa, poleca Panom sporządzić i przelać do Ministerstwa wykaz szczegółowy wszystkich stowarzyszeń i związków, funkcjonujących na terenie państwowej działalności, oraz spisy imienne ich zarządów wraz z wykazem adresów siedziby zarządu i filij.

Wykaz winien być przesłany do Ministerstwa Spraw Wewnętrznych na dzień 1 grudnia r. b.

Warszawa, dn. 11/XI 1919 r. (PZ. 6092/1)

Za Ministra Spraw Wewnętrznych

(—) Józef Bek.

765.

Okólnik (742) Ministra Spraw Wewnętrznych do Generalnego Delegata Rządu we Lwowie, wszystkich Starostów, Komisarza Rządu na m. Warszawę i Łódź i Naczelnika Policji na m. Lublin w sprawie wypłaty poborów dla urlopowanych studentów.

Poniżej zamieszczone pismo Ministerstwa Spraw Wojskowych podaje się do wiadomości.

Warszawa, d. 12/XI 1919 r. (IW. 1296/2).

Za Ministra Spraw Wewnętrznych

(—) Józef Bek.

Do Departamentu I Mob. Organizacyjnego
w miejscu.

W porozumieniu z Ministerstwem Skarbu zarządza się:

Urlopowani w myśl Rozkazu M. S. Wojsk. Dep. I. 9971/IV. P. z 14.IX. 1919 celem kontynuowania nauki otrzymają niezamożni studenci(cki) pobory swojej szarży bez dodatku połowego, oficerowie strawne z dodatkiem, ostatnio pobieranym, szeregowi relutowani zaś strawne bez 50%

dotatku, sanitarjuszki w miejsce wyżywienia w naturze strawne, nie dłużej jednak jak do trzech miesięcy.

Pierwszą wypłatę poborów uskutecznią ich przynależne Kom. Kas., jednak urlopowani mają swą niezamożność udokumentować dodatkowo świadectwem ubóstwa, zatwierdzonem przez władzę polityczną pierwszej instancji, które przedłożą odnośnie Kom. Kas., wypłacającej pobory.

Rozumie się, że zaliczenie dodatku funkcyjnego i wyższej gaży przez ten czas urlopu nastąpić nie może.

Na przyszłość mają urlopowani świadectwo ubóstwa przedłożyć równocześnie z prośbą o urlop.

Warszawa, d. 16/X 1919 r.

I Wice-Minister

(—) Majewski.

766.

Okólnik (744) Ministra Spraw Wewnętrznych do Szefów Sekcji i Naczelników Wydziałów w Minist. Spraw Wewn. o skutkach uchylecia mocy obowiązującej art. 21 Dekretu Rady Regencyjnej z d. 3/1 1918 r.

Na zasadzie art. 21 Dekretu b. Rady Regencyjnej z d. 3 stycznia 1918 r. o tymczasowej organizacji władz naczelných (Dz. Pr. poz. 1), restrypty oraz postanowienia Rady Ministrów i Prezydenta Ministrów ogłaszane były w gazecie rządowej („Monitorze Polskim“) i stawały się obowiązującymi od chwili ogłoszenia lub daty w postanowieniu wskazanej.

Z mocy Ustawy z d. 31 lipca 1919 r. (Dz. Ustaw poz. 400) rzeczony artykuł pomienionego Dekretu utracił moc obowiązującą, natomiast, stosownie do art. 1 cytowanej Ustawy, organem dla ogłaszania powszechnie obowiązujących rozporządzeń Rządu, wydawanych na podstawie istniejących Ustaw, jak również dla publikowania oświadczeń rządowych, które w myśl obowiązujących przepisów w Dzienniku Ustaw umieszczane być winny — stał się Dziennik Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej.

Ustawa z d. 31 lipca 1919 r. weszła w życie z dnem 16 sierpnia r. b. i od tejże daty

„Monitor Polski“ utracił charakter źródła prawa, z wyjątkiem, odnoszącym się do publikacji statutów i zmian statutów spółek akcyjnych (art. 2 Ustawy).

Ze względu na powyższe, polecam:

1) aby powszechnie obowiązujące rozporządzenia, wychodzące od Ministra Spraw Wewnętrznych, były przesyłane dla publikacji do redakcji Dziennika Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej i

2) aby Naczelnicy tych Wydziałów Ministerstwa, z zakresu działania których były ogłaszane w „Monitorze Polskim“ w czasie od d. 16 sierpnia 1919 r., rozporządzenia powszechnie obowiązujące, dopilnowali ogłoszenia tychże rozporządzeń również w Dzienniku Ustaw, o ile to dotychczas nie nastąpiło.

Warszawa, d. 13/XI 1919 r. (OP. 6886/1).

Minister Spraw Wewnętrznych

(—) S. Wojciechowski.

767.

Okólnik (751) Ministra Spraw Wewnętrznych do wszystkich Starostów, Komisarzy Rządu na m. st. Warszawę i m. Łódź i Naczelnika Policji Państwowej w Lublinie w sprawie przewodniczenia w powiatowych Komisjach świadczeń wojennych i udziału w nich władz wojskowych.

Wobec zachodzących nieporozumień przy stosowaniu rozporządzenia wykonawczego Ministrów Spraw Wojskowych i Spraw Wewnętrznych z dnia 1 maja 1919 r. (Monitor Polski Nr. 100 i 101 do ustawy o rzeczowych świadczeniach wojennych z dnia 11 kwietnia 1919 r. (Dz. Praw Nr. 32, poz. 264) we względzie: 1) określenia władz powołanych do wzywania ludności do świadczeń wojennych, tudzież do przeprowadzenia wykonania tych świadczeń (art. III. i ust. 1 art. IX rozporządzenia); 2) przewodniczenia w powiatowych komisjach świadczeń wojennych (ust. 2 i 4 art. V) i 3) udziału przedstawicieli wojskowości w tych komisjach (ust. 6 art. V) Ministerstwo Spraw Wewnętrznych podaje do wiadomości Pp. Starostów i ścisłego stosowania się, co następuje:

1. Wzywanie ludności do świadczeń wojennych (w myśl art. 3) oraz przeprowadzenia wykonania tych zarządzeń (w myśl art. IX rozporządzenia i art. 6 ust.) należy w zasadzie do Starostów lub równorzędnych władz administracyjnych. Magistraty i urzędy gminne wykonują te czynności pomocnicze w razie, gdy wobec nagłej potrzeby władze wojskowe zwrócą się do nich bezpośrednio.

2. Przewodniczącym powiatowej komisji świadczeń wojennych jest: w Warszawie i Łodzi — Komisarz Rządu, w Lublinie — Naczelnik Policji Państwowej, we wszystkich zaś innych komisjach miejskich lub powiatowych — właściwy Starosta. Pod miastami „o własnym statucie“

(ust. 4 art. V) rozumieć należy wyłącznie miasta Kraków i Lwów. W tych dwóch miastach przewodniczącym Komisji oraz delegatem Ministerstwa Spraw Wewnętrznych jest prezydent miasta, względnie w tym celu przez niego wyznaczony jeden ze starszych rangą urzędników Magistratu.

3. Udział przedstawiciela władzy wojskowej w posiedzeniach powiatowych komisji świadczeń wojennych jest wskazany, wszelako zależy od uznania władz wojskowych; nieobecność tego delegata, mającego jedynie głos doradczy (ust. 6 art. V), nie może wstrzymywać działalności komisji.

Dla udziału przedstawicieli władzy wojskowej w komisjach nie jest niezbędne wyznaczenie przez nią stałych przedstawicieli do poszczególnych powiatowych lub miejskich komisji świadczeń wojennych; przeciwnie władze wojskowe mogą delegować swych przedstawicieli każdorazowo na poszczególne posiedzenia komisji.

Z tego powodu, stosownie do życzenia Ministerstwa Spraw Wojskowych, poleca się Pp. Starostom o terminie każdego posiedzenia komisji zawiadamiać zawczasu Intendenturę Okręgu Generalnego, w którego obrębie dana komisja ma swoją siedzibę tak, ażeby umożliwić wydelegowanie przedstawiciela.

Warszawa, d. 17/XI 1919 r. (IW. 1289/1).

Za Ministra Spraw Wewnętrznych
(—) Józef Bek.

768.

Okólnik (784) Ministra Spraw Wewnętrznych do wszystkich Starostów, Komisarzy Rządu w Warszawie i Łodzi oraz Naczelnika Policji w Lublinie w sprawie sporządzania wykazów popisowych, uchylających się od poboru.

Na skutek pisma Ministerstwa Spraw Wojskowych z dnia 23 listopada 1919 r. Nr. 11183/IV. P. poleca się Panu sporządzić dokładne wykazy wszystkich popisowych roczników 1896—1899, którzy dotychczas nie stawili się przed Komisją Poborową.

Wykazy te należy sporządzić w porozumieniu z Powiatową Komendą Uzupełnień, która dostarczać będzie Starostwu spisów uchylających się od poboru.

Na podstawie tych wykazów zarządzi Pan jaknajenergiczniejsze poszukiwania za uchylającymi się, których po przytrzymaniu należy dostawić do Powiatowej Komendy Uzupełnień.

Wskutek rozkazu Ministerstwa Spraw Wojskowych będzie Powiatowa Komenda Uzupełnień dostarczała Starostwu wykazy uchylających się od poboru popisowych co dwa miesiące celem uzupełnienia względnie skreślenia nazwisk z poprzednio sporządzonych spisów.

Wykazy te należy przysyłać wszystkim Starostwom, a to w celu ułatwienia poszukiwań za uchylającymi się we wszystkich powiatach.

Warszawa, dn. 3/XII 1919 (I. W. 1722/1).

Za Ministra Spraw Wewnętrznych
(—) Józef Bek.

769.

Okólnik (788) Ministra Spraw Wewnętrznych do Przewodniczących Wydziałów Powiatowych w sprawie wyjaśnienia rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych w przedmiocie zmiany niektórych postanowień statutu Kas pożyczkowo-oszczędnościowych dla ludności wiejskiej b. Królestwa Polskiego, zatwierdzonego przez Min. Spr. Wewn. d. 23 listopada st. st. 1906 r.

Jeden z Przewodniczących Wydziałów Powiatowych zwrócił się do Ministerstwa Spraw Wewnętrznych z zapytaniem, jak należy rozumieć zmianę § 4 statutu z 1906 r., wprowadzoną rozpo-

ządzeniem Ministra Spraw Wewnętrznych z dn. 6 lipca r. b. (Monitor Polski Nr. 151) wobec pozostawienia bez zmiany § 2 tego statutu, oraz czy przy wykonywaniu przepisów § 4 w brzmieniu,

nadaniem przez wspomniane rozporządzenie, można wioskowe i osadowe kasy pożyczkowo-oszczędnościowe likwidować względnie przy wcielaniu do gminnej kasy pożyczkowo-oszczędnościowej przelewać ich kapitał zakładowy i zysków do tychże kapitałów kasy gminnej.

Ministerstwo udzieliło następującego wyjaśnienia, które podaje wszystkim Przewodniczącym Wydziałów Powiatowych do wiadomości i stosowania:

Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dn. 6 lipca r. b. w przedmiocie zmiany niektórych postanowień statutu z r. 1906 nie zmieniło § 2-go tego statutu dlatego, że posiada on jedynie znaczenie informacyjne, określa bowiem, na jakie kasy rozciąga się moc obowiązująca statutu, wyjaśniając w uwadze 1-ej, że chodzi o zakłady, dotychczas działające na mocy ustawy, zatwierdzonej przez Ministra Spraw Wewnętrznych 8-go lutego 1884 r. Z zakładów tych jedynie gminne kasy pożyczkowo-oszczędnościowe mają widoki rozwoju, gdyż szerszy teren ich działania, jaki stanowi gmina, licząca średnio 5—6 tysięcy mieszkańców, umożliwia im gromadzenie większych kapitałów, co jest warunkiem podstawowym zaspokajania potrzeb kredytowych ludności w stopniu należyтым. Natomiast kasy dla drobnych wiosek i osad, obsługujące co najwyżej kilkaset ludzi, posiadają z natury rzeczy bardzo słabą podstawę finansową, przez co nie są w stanie spełniać zadań, do jakich są powołane, nie mając zaś możności rozszerzenia terenu swej działalności, pozbawione są tem samem widoków rozwoju. Ponadto w rocznych zamknięciach rachunków tych Kas poważną rubrykę wydatków stanowią kosztaad ministracyjne, wynoszące — jak to stwierdzono w Ministerstwie — nieraz do 17½ % sumy wkładów, co — aczkolwiek zrozumiałe z uwagi na niewielką wysokość ogół-

ną tych ostatnich — stanowi zjawisko niepożądane i wprost nienormalne.

Względy te spowodowały Ministerstwo Spraw Wewnętrznych do takiej zmiany § 4-go statutu z 1906 r., aby w przyszłości zakładanie drobnych kas wiejskich lub osadowych było niemożliwe, zakłady zaś już istniejące, a zupełnie nie odpowiadające swemu przeznaczeniu, mogły być bądź zlikwidowane, bądź włączone do kas gminnych, które mają widoki należytego rozwoju.

O ile przeto w powiecie znajdują się kasy wioskowe lub osadowe, należy w myśl przepisu § 4-go statutu 1906 r. w brzmieniu, nadanem mu przez rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dn. 6 lipca r. b. zarządzić włączenie kasy do właściwej gminnej kasy pożyczkowo-oszczędnościowej, uświadomiwszy uprzednio ludność o powodach i celach tego, lub też — w razie niezgodzenia się na to, przeprowadzić likwidację kasy po myśli §§ 8 i 9 statutu z 1906 r.

Łączenie kas winno się odbywać drogą przekazania gminnej kasie pożyczkowo-oszczędnościowej aktywów i pasywów (należytości i zobowiązań) kasy włączanej, przyczem różnice na korzyść aktywów otrzymałaby w gotowiźnie wieś lub osada do swego rozporządzenia na potrzeby miejscowe, jednakże z zastrzeżeniem, przewidzianem w § 8 statutu, — albo też drogą przelania kapitału zakładowego i zysków oraz pozostałych aktywów i pasywów kasy włączanej do tychże kapitałów i odnośnych rachunków gminnej kasy pożyczkowo-oszczędnościowej.

O dokonaniem połączeniu kas Wydział Powiatowy poda do wiadomości Ministerstwa.

Warszawa, dn. 9/XII 1919 r. (S. K. 243/1)

Za Ministra Spraw Wewnętrznych
(—) Józef Bek.

VI.

770.

Ruch służbowy w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych w październiku 1919 r.

Naczelnik Państwa postanowieniem z d. 22/IX 1919 r. mianował inżyniera Władysława Henszla Głównym Komendantem Policji Państwowej.

Minister Spraw Wewnętrznych mianował:

Starszego Referenta Pawlikiewicza Atenogenesa — Radcą Ministerjalnym.

Hausnera Romana — St. Referentem.

Marczewskiego Antoniego — St. Referentem.

Referenta Kęszyckiego Wacława — St. Referentem.

Pom. Referenta Obersztyna Kazimierza — Referentem.

Pom. Referenta Wysockiego Jacka — Referentem.

Pom. Referenta Brzezickiego Henryka — Referentem.

Pom. Referenta Nickiego Leona — Referentem.

Pom. Referenta Umińskiego Władysława — Referentem

Rzymowskiego Wincentego — Referentem.

Porowskiego Marcelego — Referentem.

Trojanowskiego Stefana — Referentem.

Kuncewicza Adama — Referentem.

Żywickiego Aleksandra — Referentem.

Czerwińskiego Stanisława — Referentem.

Pettera Wacława — zastępcą Naczelnika Rachuby.

Gruźewskiego Tadeusza — pom. Referenta.

Wernera Jana — pom. Referenta.

Sekretarza Witwińską Stanisławę — zastępcą Naczelnika Kancelarji.

Sekretarza Zaleskiego Juliana — zastępcą Naczelnika Kancelarji.

St. Kancelistkę Kierst Władysławę — Sekretarzem.

St. Kancelistkę Wyřebowską Janinę — Sekretarzem.

Udzielił dymisji na skutek podania:

Radcy Ministerjalnemu Krzyżanowskiemu Stanisławowi.

Referentowi Moszczeńskiemu Kazimierzowi.

Referentowi Wesołowskiemu Bronisławowi.

Pom. Referenta Grochowskiemu Stefanowi.

Sekretarz Matylda Poznańska wskutek wyjścia zamąż zmieniła nazwisko na *Bukowińska*.